

Talousvaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen muuttamisesta OTC-johdannaisten määräysvelvollisuuden ja raportointivaatimusten osalta (markkinarakennetoimija-asetuksen muuttaminen)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen muuttamisesta OTC-johdannaisten määräysvelvollisuuden ja raportointivaatimusten osalta (markkinarakennetoimija-asetuksen muuttaminen) (U 34/2017 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Annina Tanhuanpää, valtiovarainministeriö
- finanssisihteeri Stina Oksa, valtiovarainministeriö
- johtava infrastruktuuriasiantuntija Arja Voipio, Finanssivalvonta
- ekonomisti Otso Manninen, Suomen Pankki
- edunvalvontapäällikkö Tuomas Majuri, OP Ryhmä
- asiantuntija Santeri Suominen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- asiantuntija Taina Wilhelms, Energiateollisuus ry
- johtava asiantuntija Inna Aaltonen, Finanssiala ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

OTC-johdannaisten määräytyminen, ilmoittaminen ja riskien pienentäminen

Finanssialan vastapuolen määritelmä (2 artikla)

Valiokunnan lausunto TaVL 36/2017 vp

Finanssialan vastapuolta koskevaan määritelmään ehdotetaan lisättäväksi kokonaan uusina toimijoina arvopaperikeskukset sekä arvopaperistamista varten perustetut erillisyhtiöt. Muilta osin säännöksen EU-säädösviittauksia ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan muuttuneita säädöksiä.

Määritysvelvollisuus (4 artikla)

OTC-johdannaisia koskevaa määritysvelvollisuutta ehdotetaan täsmennettäväksi sekä finanssialan vastapuolten että finanssialan ulkopuolisten vastapuolten välisten johdannaiskauppojen osalta. Finanssialan vastapuolten välistä johdannaiskauppaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että määritysvelvollisuus sidotaan jäljempänä tarkemmin kuvatulla tavalla kynnysarvojen ylittämiseen. Tällöin kaikista pienimmät kaupat myös kahden finanssialan vastapuolen välillä voisivat jäädä määritysvelvollisuuden ulkopuolelle, mikäli ne olisivat kooltaan riittävän pieniä.

Vastaava muutosehdotus koskisi myös sellaista OTC-johdannaispöytäkirjasta, joka tehtäisiin finanssialan vastapuolen ja finanssialan ulkopuolisen vastapuolen välillä tai kahden finanssialan vastapuolen välillä. Määritysvelvollisuus soveltuisi jatkossa kauppoihin, jotka on tehty tai uudistettu määritysvelvollisuuden tultua voimaan.

Määrityspalveluiden tarjoaminen olisi ehdotuksen mukaan tehtävä reiluilla, järkevillä ja syrjimättömällä kaupallisilla ehdoilla niin suorille kuin epäsuorillekin määritysasiakkaille.

Finanssialan vastapuolet, joihin määritysvelvollisuus kohdistuu (4 a artikla)

Määritysvelvollisuuden soveltumista ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että kuukauden lopun OTC-johdannaispositiot laskettaisiin maaliskuis-, huhtikuun- ja toukokuun keskiarvojen perusteella. Jos position arvo ylittäisi kynnysarvon, alkaisi OTC-johdannaispöytäkirjasta määritysvelvollisuus neljän kuukauden kuluessa. Määritysvelvollisuus koskee koko OTC-johdannaispositiota.

Laskettaessa artiklassa tarkoitettua määritysvelvollisuutta olisi laskennassa otettava huomioon kaikki finanssialan vastapuolen tekemät johdannaiset. Tämä tarkoittaa sitä, ettei finanssialan vastapuolilla ole jatkossakaan käytössään suojauspoikkeusta.

Pienet finanssialan vastapuolet, joiden tekemät OTC-johdannaiset jäisivät kynnysarvojen alapuolelle, jäisivät siten määritysvelvollisuuden ulkopuolelle. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, jäljempänä ESMA, teki vuonna 2016 kattavan selvityksen pienten finanssialan vastapuolten määritysvelvollisuudesta. Selvityksen tuloksena ESMA totesi, ettei pienillä toimijoilla ole ollut aina edes tosiasiallista pääsyä keskusvastapuoleen ja ettei pienten toimijoiden tekemillä OTC-johdannaisilla ole käytännössä vaikutusta rahoitusmarkkinoiden systeemiriskin muodostumiseen. Asetuksen mukainen määritysvelvollisuus on sidoksissa käydyn johdannaiskaupan volyymeihin, eli määritysvelvollisuuden ulkopuolelle jääminen ei ole välttämättä pysyvää, vaan määritysvelvollisuus voi alkaa OTC-johdannaiskaupan volyymien noustessa kynnysarvojen yli.

Määritysvelvollisuuden keskeyttäminen (6 b artikla)

Komissiolle ehdotetaan valtuutta ESMA:n pyynnöstä keskeyttää jonkin tietyn OTC-johdannaisen tai tietyn määritysvelvollisen määritysvelvollisuuden alkaminen tilanteessa, jossa tietty joh-

Valiokunnan lausunto TaVL 36/2017 vp

dannainen ei jostain syystä enää sovellukaan keskusvastapuoliselvitykseen tai keskusvastapuoli todennäköisesti lopettaa määrittämisen tietyllä johdannaisella eikä mikään toinen vastapuoli määritä kyseistä johdannaista tai määrittäminen tietyllä johdannaisella tai tietyn määrittämisselvityksen kanssa aiheuttaisi vakavan uhkan rahoitusmarkkinoiden vakaudelle. Komission olisi 48 tunnin kuluessa joko keskeytettävä määrittämisselvitys tai hylättävä ESMA:n pyyntö.

Ilmoitusvelvollisuus (9 artikla)

Pääsääntönä on jatkossakin OTC-johdannaista koskeva raportointivelvollisuus, joka koskee sekä keskusvastapuolta että vastapuolia. Konsernin sisäiset transaktiot, joissa vähintään toisena osapuolena on finanssialan ulkopuolinen vastapuoli, jätettäisiin raportointivelvollisuuden ulkopuolelle.

Ilmoitusvelvollisuuden kohdentumista ehdotetaan muutettavaksi siten, että muista kuin OTC-johdannaisista keskusvastapuoli raportoi molempien vastapuolten puolesta. Finanssialan vastapuoli raportoi finanssialan ulkopuolisen vastapuolen kanssa tekemästään johdannaissopimuksesta molempien puolesta.

Sijoitusrahaston ja vaihtoehtorahastojen hoitajat raportoivat OTC-johdannaisista niissä tilanteissa, joissa niiden hallitsevat rahastot ovat vastapuolina. Raportoinnin on oltava täsmällistä, eikä se saa sisältää päällekkäisyyksiä.

Asetusmuutoksien mukaan ESMA:n olisi laadittava luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joiden avulla johdannaissopimuksista raportoitavia tietoja yhdenmukaistetaan. Ehdotuksen mukaan ESMA yksilöisi tarkemmalla tasolla johdannaissopimuksissa vaadittavia raportoitavia tietoja, joista keskeisimpiä ovat kansainvälisen yhteisötunnuksen, LEI-tunnuksen (Legal Entity Identifier), ISIN-koodin (international securities identification number) ja UTI-koodin (Unique Trade Identifier) käyttöönotto.

Finanssialan ulkopuoliset vastapuolet (10 artikla)

Määrittämisselvityksen soveltumista ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että kuukauden lopun OTC-johdannaissopimukset laskettaisiin maaliskuis-, huhtikuun- ja toukokuun keskiarvojen perusteella. Jos position arvo ylittäisi kynnyksen, alkaisi OTC-johdannaisten määrittämisselvitys neljän kuukauden kuluessa. Määrittämisselvitys koskee kynnyksen ylittävää osaa OTC-johdannaissopimuksesta, mutta se laskettaisiin omaisuuslajeittain eroteltuna.

Sellaiset suuret finanssialan ulkopuoliset vastapuolet, joiden hyödykejohdannaisilla tekemä kaupankäynti ei enää ole MIFID II -direktiivissä tarkoitettua oheispalvelua, joutuvat hakemaan MIFID:n mukaista toimilupaa hyödykejohdannaiskaupankäyntiinsä. Siten hyödykejohdannaisilla aktiivisesti kauppaa käyviin sovelletaan markkinarakennetoimija-asetuksen mukaista määrittämisselvitystä.

Konsernin sisäiset transaktiot, joissa vastapuolena on pieni finanssialan ulkopuolinen vastapuoli, jätetään määrittämisselvityksen ulkopuolelle. Finanssialan ulkopuolista vastapuolta koskeva suo-

Valiokunnan lausunto TaVL 36/2017 vp

jauspoikkeus, jonka nojalla määritysvelvollisuutta laskettaessa saadaan vähentää suojaustarkoituksessa tehdyt johdannaiset, säilyisi.

Finanssialan ulkopuoliset vastapuolet eivät ole systeemisesti merkittäviä verrattuna finanssialan vastapuoliin. ESMA:n raportin mukaan niiden tekemät OTC-johdannaiset edustavat vain seitsemää prosenttia kaikista OTC-johdannaisista. Toisaalta on huomattava, että hyödykejohdannaisen osalta finanssialan ulkopuolisten vastapuolten tekemät OTC-johdannaiset ovat yli 70 prosenttia kaikista hyödykejohdannaisista. Näin ollen hyödykemarkkinoilla finanssialan ulkopuoliset vastapuolet saattavat olla systeemisesti merkittäviä.

Keskusvastapuolia koskevat vaatimukset

Avoimuus (38 artikla)

Keskusvastapuolen ja sen määritysosapuolen välistä avoimuutta ehdotetaan lisättäväksi. Ensinnäkin keskusvastapuolen tulee tarjota määritysosapuolilleen simulaatiotyökalu vaadittavan bruttomääräisen alkuvakuuden määrittämiseen. Uusien transaktioiden määrittämisessä työkalun tuottamat tulokset vaadittavasta alkuvakuudesta eivät kuitenkaan olisi määritysosapuolta sitovia, vaan ne toimisivat päätöksenteon tukena. Lisäksi keskusvastapuolen olisi informoitava määritysosapuoliaan alkuvakuuksien laskentaan sovellettavasta mallinnuksesta ja toiminnallisuudesta. Keskusvastapuolten olisi siten kuvattava ja dokumentoitava sen määritysosapuolille, mitä tietoja ja ehtoja se käyttää edellyttäessään määritysosapuolilta tarvittavia alkuvakuuksia.

Erottelu ja siirrettävyys (39 artikla)

Ehdotuksessa tarkennettaisiin omaisuuserien ja positioiden välisestä erottelusta määritysosapuolten tileillä. Kyseisillä tileillä olevia varoja ei pidetä osana keskusvastapuolen tai määritysosapuolen maksukyvyttömyysmenettelyä.

Kauppatietorekisterien rekisteröinti ja valvonta

Kauppatietorekisterin rekisteröintihakemus (56 artikla)

Kauppatietorekisterin olisi laadittava ESMA:lle rekisteröintihakemus ESMA:n laatimien teknisten standardien pohjalta. Ehdotetut muutokset ovat tarkennuksia vaadittaviin tietokenttiin rekisteröintihakemuksessa sekä rekisteröintihakemuksen laajentamisessa tilanteessa, jossa kauppatietorekisteri on jo rekisteröity. Teknisten muutosten tavoitteena on johdonmukaistaa ja yksinkertaistaa rekisteröintihakemuksessa vaadittavia tietoja.

Hallinnolliset seuraamukset (65 artikla)

Kauppatietorekisterin toiminnan järjestämisestä ja avoimuuteen ja tietojen saatavuuteen liittyvien velvoitteiden rikkomisesta määrättävien sakkojen ylärajoja ehdotetaan nostettaviksi kymmenkertaisiksi eli 20 000 eurosta 200 000 euroon ja 10 000 eurosta 100 000 euroon.

Valiokunnan lausunto TaVL 36/2017 vp

Kauppatietorekistereitä koskevat vaatimukset

Molemminpuolinen suora pääsy kauppatietorekisterin tietoihin (76 a artikla)

Täyttääkseen valvontavelvoitteensa kolmannen maan toimivaltaisilla viranomaisilla ja kolmansissa maissa sijaitsevilla kauppatietorekistereillä olisi tarvittaessa oltava suora pääsy unionin alueen kauppatietorekisterin tietoihin. Tietopyynnön esittäneen kolmannen maan viranomaisen tulee täyttää kolmannen maan lainsäädännön velvoitteet salassapitosäännöksistä sekä kauppatietorekistereiden tehokkaasta valvonnasta.

Kauppatietorekistereitä koskevat yleiset vaatimukset (78 artikla)

Kauppatietorekisterin on laadittava menettelyt ja periaatteet, joilla varmistetaan tehokas tiedonsiirto kauppatietorekistereiden välillä, tietojen täsmäytys sekä johdannaissopimuksista raportoidun tiedon oikeellisuus.

Avoimuus ja tietojen saaminen kauppatietorekisteristä (81 artikla)

Kauppatietorekisterin olisi ehdotuksen mukaan annettava tarpeelliset tiedot myös kolmannen maan toimivaltaisille viranomaisille uuden 76 a artiklan mukaisesti, jotta ne voisivat toteuttaa tehtäviensä mukaiset valvontatoimenpiteet. Lisäksi kauppatietorekisterin olisi annettava tietoja niille finanssialan ulkopuolisille vastapuolille ja keskusvastapuolille, joiden puolesta tietoja raportoidaan kauppatietorekisteriin. ESMA:lle ehdotetaan valtuutta laatia tekniset sääntelystandardit, jotka koskevat tietojen julkaisemista, saatavuutta ja vertaamista kauppatietorekisterien välillä, sekä määräyksiä niistä ehdoista, joiden nojalla kauppatietorekisteri myöntää pääsyn tietoihin.

Siirtymäsäännökset

Siirretyn säädösvallan käyttäminen (82 artikla)

Komissiolle ehdotetaan annettavaksi valta antaa delegoituja säädöksiä määräämättömän ajan olemassa olevien säännösten lisäksi 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen määrittelyvelvollisuutta koskevien menettelyjen ja 76 a artiklassa tarkoitetun molemminpuolisen suoran pääsyn kauppatietorekisterien tietokantoihin.

Eläkejärjestelmät (85 artikla)

Eläkejärjestelmät säilyvät määrittelyvelvollisuuden piirissä, joskin määrittelyvelvollisuuden alkamiseen sovellettaisiin uutta kolmen vuoden siirtymäaika. Syynä siirtymäajan jatkamiseen on se, etteivät eläkealan toimijat ole vielä löytäneet teknisesti kestäväällä pohjalla olevaa tapaa liittyä keskusvastapuolen osapuoliksi. Suomen kannalta eläkejärjestelmiä koskeva siirtymäaika ei ole ollut merkityksellinen, sillä määrittelyvelvollisuus on käytännössä koskenut lähinnä vapaaehtoisia eläkkeitä, jotka muodostavat 190 miljardin euron työeläkevarallisuudesta muutaman prosentin.

Valiokunnan lausunto TaVL 36/2017 vp

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää tärkeänä markkinarakennetoimija-asetuksen alkuperäisiä tavoitteita johdannaismarkkinoiden avoimuuden ja keskusvastapuolimäärityksen käytön lisäämisestä. Rahoitusmarkkinoiden läpinäkyvyyden, vakauden säilyttämisen ja systeemiriskin vähentämisperkimysten takia on tärkeää, että OTC-johdannaista säännellään riittävällä tavalla. OTC-johdannaisten määritysvelvollisuutta ja raportointivelvollisuutta kevennettäessä on siten tärkeää varmistua, että sääntely tavoittaa edelleen sille asetetut tavoitteet.

Toisaalta sääntelyn täytyy olla oikeasuhtaista siten, ettei OTC-johdannaissopimusten vastapuolille synny houkutusta joko jättäytyä keskusvastapuolimäärityksen ulkopuolelle pitämällä positiot kynnysarvojen alapuolella keinotekoisella tavalla tai jättää liiketoimintaansa suojaavat johdannaissopimukset kokonaan tekemättä. Yleisen suojaustason tai keskusvastapuolella määritettävien johdannaissopimusten määrän laskeminen saattaisivat aiheuttaa epävakautta ja systeemiriskiä rahoitusmarkkinoille.

OTC-johdannaismarkkinoilla on tärkeää varmistaa sääntelyn tasapuolinen ja oikeamittainen kohdentuminen erilaisten vastapuolten välillä. Suuret finanssialan vastapuolet ovat systeemiriskiä arvioitaessa erilaisessa asemassa kuin pienet finanssialan vastapuolet tai finanssialan ulkopuoliset vastapuolet. Lisäksi pienen toimijan pääsy keskusvastapuolen määritysosapuoleksi (suora pääsy) tai joissain tilanteissa jopa määritysosapuolen asiakkaksi (epäsuora pääsy) saattaa olla hankalaa, jolloin määritysvelvollisuuden poistaminen vastaa paremmin käytännön markkinatilannetta. Valtioneuvosto kannattaa pienten finanssialan vastapuolen jättämistä määritysvelvollisuuden ulkopuolelle, sillä niiden tekemien OTC-johdannaisten merkitys on pieni systeemiriskin kannalta.

Valtioneuvosto kannattaa ehdotusta raportoinnin yksinkertaistamisesta, tehostamisesta ja johdonmukaisuuden lisäämisestä markkinaosapuolten välille. Valtioneuvosto tukee muutosehdotusta, jossa pääasiallinen vastuu raportoinnista on finanssialan vastapuolella. Yksinkertaisella raportoinnilla finanssialan vastapuoli raportoi finanssialan ulkopuolisen toimijan kanssa tekemästään OTC-johdannaissopimuksesta molempien puolesta. Valtioneuvosto pitää perusteltuna muutosta keskusvastapuolen yksipuolisesta ilmoitusvelvollisuudesta julkisen kaupankäynnin kohteena olevien johdannaisten osalta. Valtioneuvosto tukee niin ikään ehdotusta, jolla poistettaisiin historiatiedon raportointivelvollisuus.

Ehdotus vähentää finanssialan ulkopuolisten vastapuolten hallinnollista taakkaa. Tällä hetkellä finanssialan vastapuoli tuottaa raportoinnin finanssialan ulkopuolisille vastapuolille palveluna, jossa vastuu tietojen oikeellisuudesta on aina viime kädessä palvelun käyttäjällä eli finanssialan ulkopuolisella vastapuolella. Finanssialan vastapuolille muutos tarkoittaisi siten tiukentuvaa vastuuta tietojen oikeellisuudesta ja oikea-aikaisuudesta. Muuttuva vastuusääntely aiheuttanee finanssialan vastapuolille paineita uusia OTC-johdannaissopimuksia asiakkaidensa kanssa, mikä on otettava riittävässä laajuudessa huomioon uuden sääntelyn soveltamisaikataulussa.

Valtioneuvosto tukee ehdotusta kolmannen maan toimivaltaisten viranomaisten pääsystä unionin alueen kauppatietorekisterin tietoihin, sillä tällä voidaan osaltaan parantaa johdannaissopimuksista ilmoitettavien tietojen yhdenmukaisuutta, soveltamista ja datan laatua sekä läpinäkyvyyttä. Valtioneuvosto kiinnittää huomiota siihen, että kauppatietorekistereiden keskinäisessä

Valiokunnan lausunto TaVL 36/2017 vp

tietojen vaihdossa taikka tietojen saatavuudessa osapuolten välillä tulee taata tarkat tietosuojavaatimukset sekä salassapitovelvollisuudet. Viranomaisten tietojensaannin turvaamiseksi ja tehokkaan valvonnan takaamiseksi on kuitenkin perusteltavaa, että johdannaissopimuksista ilmoitettava tieto on keskitetyissä kauppatietorekistereissä riittävän kattavaa, siirrettävää ja myös kolmannen maiden viranomaisten helpommin saatavilla.

Lisäksi valtioneuvosto pitää tärkeänä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten riittävää tiedonsaantia kolmansien maiden keskusvastapuolten toiminnasta, niiden määritettävänä olevista johdannaisista ja niiden määritysosapuolista. Viranomaisten välisellä valvontayhteistyöllä varmistetaan rahoitusmarkkinoiden vakaa toiminta ja sijoittajansuojan toteutuminen mahdollisissa häiriötilanteissa.

Ehdotukseen sisältyy komissiolle valtuus antaa delegoituja ja täytäntöönpanosäädöksiä. Niiltä osin kuin valtuudet koskevat luonteeltaan teknistä sääntelyä valtuudet ovat valtioneuvoston arvon mukaan hyväksyttävissä. OTC-johdannaisten määritysvelvollisuuden syntymiseen johtavien kynnsarvojen osalta komissiolle delegoidut valtuudet ovat kuitenkin tosiasiallisesti aineelliselta sisällöltään erittäin merkityksellisiä säännöksiä. Valtioneuvosto pitää siten tärkeänä, että komissiolle delegoitujen säännösten aineellista sisältöä käsitellään markkinarakennetoimija-asetuksen muutosneuvotteluissa riittävällä tavalla, jotta aineellisen merkityksen arvioiminen olisi mahdollista. Alemman tason sääntelyehdotusten riittävällä käsittelyllä varmistetaan sääntelykokonaisuuden oikeasuhtainen kohdentuminen OTC-johdannaissopimusten vastapuolten kesken.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Tausta ja sääntelyn nykytila. Vuonna 2012 annetulla markkinarakennetoimija-asetuksella pyrittiin lisäämään johdannaismarkkinoiden läpinäkyvyyttä ja vakautta sekä vähentämään järjestelmäriskkejä. Asetuksen on sittemmin havaittu luovan merkittävää hallinnollista taakkaa yrityksille ja pienille finanssialan toimijoille. Voimassa olevan sääntelyn mukaan esimerkiksi johdannaiskauppojen raportointi on ollut kaupan molempien osapuolten velvoitteena. Myös teknisen sääntelyn taso on ollut osin heikko, ja lainsäädäntöprosessiin liittyvät määräajat ovat olleet varsin tiukat. Markkinatoimija-asetuksen uudelleentarkastelun yhteydessä onkin todettu tarve asetuksen vaatimusten yksinkertaistamiselle, tehostamiselle ja hallinnollisen taakan keventämiselle.

Talousvaliokunta pitää uudelleenarvioinnin lähtökohtaa kannatettavana. Pienille finanssialan yrityksille suunnatut vakuusvaatimukset voivat olla ylimitoitettuina omiaan nostamaan suojautumisen kustannuksia, jolloin sääntely saattaa toimia tarkoitustaan vastaan, kun systeemiriskin kannalta hyvin pienet toimijat jättävät suojaamatta liiketoimintansa esimerkiksi valuutta- tai raaka-ainekurssien vaihteluita vastaan. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että johdannaismarkkinoiden sääntelyssä pidetään esillä sääntelyn kohdistumista tasapuolisesti ja oikeasuhtaisesti erityyppisiin toimijoihin niiden järjestelmälle aiheuttamat riskit huomioon ottaen.

Vaikutukset. OTC-johdannaisiin liittyvää sääntelyä on tällä hetkellä hajautetusti useissa EU-tason säädöksissä joko suoraan sovellettavina tai direktiivien tai asetusten nojalla annettavissa täytäntöönpanosäädöksissä. Käsillä olevan komission ehdotuksen täsmälliset vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön selviävät vasta lopullisen asetustekstin varmistuessa. Talousvaliokunta kat-

Valiokunnan lausunto TaVL 36/2017 vp

soo kuitenkin ehdotuksen olevan nyky muodossaan oikeasuuntainen: nyt käsittelyssä oleva säädösehdotus vastaa tavoitteisiin oikeasuhtaisuuden lisäämisen, tarpeettoman ilmoitusvelvollisuuden ja raportoinnin vähentämisen osalta. Valiokunta pitää johdonmukaisena, että ilmoitus- ja raportointivelvoitteiden muuttuessa ja sen johdosta hallinnollisen taakan keventyessä avoimuuteen ja tietojen saatavuuteen liittyvien velvoitteiden rikkomisen sanktioita muutetaan vastaavasti ankarammiksi. Talousvaliokunta huomauttaa, että ehdotuksen mukainen sakkojen maksimimäärän kymmenkertaistaminen on kuitenkin kertakorotuksena huomattava, ja pitää tärkeänä, että myös kauppatietojärjestelmään liittyvien velvoitteiden rikkomisen sanktiosäätely, mukaan lukien viranomaiskäytännöt sanktioiden määräämisessä, yhdenmukaistetaan muiden finanssimarkkinoiden sanktioiden kanssa.

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on kuitenkin nostettu esiin myös seikkoja, jotka ovat olleet esillä asetusehdotuksen valmisteluvaiheessa mutta jääneet lopullisen ehdotustekstin ulkopuolelle. Eräs tällainen seikka on pankkitakauksien likvidiysvaatimus edellytyksenä niiden käytölle vakuutena. Talousvaliokunta toivoo valtioneuvoston seuraavan tätä koskevan sääntelyn kehitystä ja tarvittaessa informoivan eduskuntaa.

Sääntelyn jatkovalmistelu. Talousvaliokunta tähdentää, että OTC-johdannaisten läpinäkyvyydellä voidaan katsoa osaltaan edistettävän rahoitusmarkkinoiden vakautta ja vähennettävän systeemiriskiä. Talousvaliokunta toteaa, että toimialan lainsäädännön jatkokehittämishankkeissa sääntelyn painopiste tulisivin suunnata selvemmin juuri järjestelmäriskien hallintaan.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Talousvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 28.6.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kaj Turunen uv
varapuheenjohtaja Harri Jaskari kok
jäsen Harry Harkimo kok
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Martti Mölsä uv
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Hanna Sarkkinen vas

Valiokunnan lausunto TaVL 36/2017 vp

jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Antero Vartia vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller